

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 33T/106/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112011052
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pamela Záleská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2012:4112011052.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, samosudcom Mgr. Pamelou Záleskou, v trestnej veci obžalovaného E. M. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona na hlavnom pojednávaní konanom v Nitre dňa 24.10.2012 takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný
E. M. , narodený XX.XX.XXXX v W. E.,
trvale bytom F., R. X,
prechodne bytom E., U. K. XX,

s a u z n á v a z a v i n n é h o , ž e :

v období od 01.06.2010 do 24.10.2012 si ako otec dieťaťa Q. M., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá bola zverená rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 24P/259/2010 zo dňa 28.04.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 07.05.2011, do starostlivosti matky E. E., trvale bytom E., J. ulica č.XXXX/XX, neplní voči tejto svojej vyživovacej povinnosti, ktorá mu vyplýva zo Zákona o rodine a ktorej výška bola uvedeným rozsudkom určená na sumu 100 eur mesačne, ktorú je povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a to od 01.06.2010, na základe čoho matka maloletej požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre o priznanie náhradného výživného na dcéru Q. M., ktoré jej bolo priznané rozhodnutím 2011/56364/1 zo dňa 09.11.2011 a vyplácané od 01.08.2011 vo výške 100 eur mesačne, čím takto na výživnom za obdobie od 01.06.2010 do 24.10.2012 dlhuje sumu vo výške 2.900 eur,

t e d a :

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si z nedbanlivosti neplní svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

t ý m s p á c h a l :

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á :

Podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, zistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno j) Trestného zákona a nezistiac žiadnu prítťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmienene odkladá.
Podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Podľa § 50 odsek 2 Trestného zákona a § 51 odsek 4 písmeno d) Trestného zákona povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné podľa svojich schopností a možností.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby Okresného prokurátora v Nitre prejednal súd trestnú vec proti obžalovanému E. M. a na hlavnom pojednávaní dňa 24.10.2012 vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, výsluchom svedkyne E. H., rodenej E., prečítaním listinných dôkazov a tiež oboznámením pripojeného spisového materiálu.

Obžalovaný E. M. sa na hlavnom pojednávaní ku zažalovanému skutku nevyjadril, nakoľko využil svoje právo a nevypovedal.

Za splnenia zákonných podmienok súd vykonal dôkaz postupom podľa § 258 odsek 4 Trestného poriadku a prečítal jeho výpoveď z prípravného konania. Takto zistil, že obžalovaný uviedol, že si uvedomuje svoju vyživovaciu povinnosť na dcéru Q. a vie, že má na ňu matke dieťaťa platiť 100 eur mesačne. Ďalej uviedol, že s dcérou sa nestretáva, netelefonuje s ňou, na narodeniny jej kúpil nejaké oblečenie, ale už nevedel presne. Priznal, že od 01.06.2010 nezaplatil na dcéru žiadne výživné, pretože bol bez práce, nemal to z čoho zaplatiť a dodal, že má vyživovaciu povinnosť aj na svoje druhé dieťa, ktoré musela zaplatiť. Vyslovil, že sa bude snažiť zaplatiť výživné do konca mesiaca júl 2012 a požiadal vyšetrovateľa o poskytnutie tejto lehoty.

Svedkyňa E. H., rodená E. na hlavnom pojednávaní uviedla, že od podania trestného oznámenia sa vo veci nič nezmenilo, obžalovaný naďalej výživné neplatí a z dlhu na výživnom nič neuhradil.

Na doplňujúce otázky uviedla, že sa nevie presne vyjadriť k dĺžke obdobia, ale je pravda, že sa tak deje od roku 2010 s tým, že pokiaľ je uvedená v obžalobe suma dlhu na výživnom 2.700 eur, táto sa ku dňu konania hlavného pojednávania zvyšuje o mesiace september 2012 a október 2012, každý po 100 eur, pričom neprišlo k žiadnej úprave výšky vyživovacej povinnosti. Naďalej poberá náhradné výživné z Úradu práce v plnej výške, teda 100 eur mesačne, pričom sama prevádzkuje živnosť a o náhradné výživné bola nútená požiadať z dôvodu, že bez tejto sumy by nebola schopná postarať sa o dieťa. Náhradné výživné jej je vyplácané z úradu niekedy okolo 25-teho dňa príslušného kalendárneho mesiaca, za október 2012 ešte toto nedostala.

Ďalej uviedla, že obžalovaný nie je v kontakte s dcérou a to z dôvodu, že jednak o ňu nejaví záujem a jednak mu ju nemá ako zveriť, pretože obžalovaný nemá vlastné bývanie, býva po kamarátoch a to mu znemožňuje styk s dieťaťom. Obžalovaný nielenže neplatí výživné, ale nepodieľa sa na výchove a výžive dieťaťa ani žiadnym iným spôsobom, teda nezabezpečuje jej ani po materiálnej ani po inej stránke nič, a to ani pokiaľ ide o dni, v ktorých má dcéra sviatky. Pripustila, že raz na Vianoce dostala od neho nejaké veci, ktoré priniesol, ale nebola si už istá, či to bolo v roku 2010, v roku 2011 to určite nebolo.

Z prečítaných listinných dôkazov, a to najmä z rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/259/2010, rodného listu dieťaťa, potvrdenia zo školy, správ o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch obžalovaného ako aj zo správ o jeho povesti a odpisu registra trestov súd zistil, že obžalovaný je otcom dieťaťa Q. M., ktorá je vo veku 7 a pol roka a bola zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom vyživovacia povinnosť obžalovaného voči tomuto už školopovinnému dieťaťu stále trvá a bola mu súdom určená na sumu 100 eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred. Obžalovaný v kritickom období nebol zamestnaný a ako osoba zapísaná v živnostenskom registri ani nepodal priznanie k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2010 a ani nepožiadala o odklad daňového priznania. Obžalovaný nie je majiteľom cenných papierov a nemá ani zriadený žiaden účet majiteľa cenných papierov, nemá ani žiadne iné majetkové práva. Je majiteľom viacerých nehnuteľností, na ktorých viaznu rôzne ťarchy. Nebol poberateľom dávok v nezamestnanosti, ani nemocenských dávok a nie je ani poberateľom dôchodku či dávok v hmotnej núdzi.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra, vedeného pod sp. zn. 2T/64/2011 vyplynulo, že obžalovaný bol rozsudkom zo dňa 19.08.2011 oslobodený spod obžaloby Okresného prokurátora v Nitre podľa § 285 písmeno e) Trestného poriadku s poukazom na § 86 Trestného zákona, kde bol trestne stíhaný

pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona (neplnil riadne svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu E. M., narodenému XX.XX.XXXX), avšak túto povinnosť si dodatočne splnil.

Z odpisu registra trestov súd zistil, že obžalovaný v ňom nemá žiadny záznam. Podľa správy z Ústrednej evidencie priestupkov bol obžalovaný priestupkovo riešený dvakrát, raz 19.11.2010 a raz 03.07.2011 za priestupky na úseku cestnej premávky, kedy mu bola uložená pokuta v prvom prípade vo výške 60 eur a v druhom prípade vo výške 800 eur ako aj sankcia zákazu vedenia motorových vozidiel.

Po vykonaní dokazovania súd zhodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či tieto obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán. Súd mal z vykonaného dokazovania jednoznačne za preukázané, že skutok sa stal tak, ako bolo uvedené v skutkovej vete obžaloby a vzhľadom na druh posudzovanej trestnej činnosti upravil v skutkovej vete obžaloby obdobie, v ktorom prichádzalo k neplneniu vyživovacej povinnosti až ku dňu vyhlásenia rozsudku a príkladne k tomu ustálil aj výšku zanedbaného výživného a následne nevyhnutne vyjadril, že v danom prípade sa jednalo o nedbanlivostné zavinenie obžalovaného.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne za preukázané, že obžalovaný svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 písmeno b) Trestného zákona, pretože si najmenej tri mesiace v období dvoch rokov (od 01.06.2010 do 24.10.2012) neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, pričom čin spáchal závažnejším spôsobom konania - páchal ho po dlhší čas, ktorý zodpovedá 28 nepretržite po sebe nasledujúcim mesiacom.

Osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť, musí využiť všetky možnosti na to, aby si túto povinnosť v reálne možnej výške splnila bez ohľadu na to, že obžalovanému aktuálna životná situácia neumožňovala príjmy v takom rozsahu, z akého sa vychádzalo pri určení vyživovacej povinnosti.

Hoci obžalovaný ku skutku na hlavnom pojednávaní nevypovedal, z jeho výpovede z prípravného konania jednoznačne vyplynulo, že sa k spáchaniu skutku priznal a uviedol aj dôvody, pre ktoré sa spáchania skutku dopustil. Z výpovede svedkyne E. H., ktorú táto učinila na hlavnom pojednávaní, mal súd za preukázané, že obžalovaný skutočne v kritickom období až ku dňu konania hlavného pojednávania neuhradil z dlhu na výživnom žiadnu sumu.

Výpoveď obžalovaného a svedkyne však neboli jedinými, samostatnými usvedčujúcimi dôkazmi, pretože súd ich výpovede vyhodnocoval aj v kontexte ďalších dôkazov, teda aj z právoplatného súdneho rozhodnutia, z ktorého obžalovaný bezpečne vedel, že vyživovacia povinnosť mu bola určená a v nadväznosti na túto podstatnú skutočnosť obžalovaný vedel aj to, komu, kedy, koľko a akým spôsobom má platiť výživné, pričom napriek tomu tak nerobil. Okrem toho, o tejto skutočnosti nemohol mať obžalovaný žiadnu pochybnosť aj z toho dôvodu, že sa k vedomosti o nej sám priznal vo svojej výpovedi. Z listinných dôkazov súd zistil, že obžalovaný nielenže matke dieťaťa pravidelne neplatil výživné na dcéru Q., ale ani nevyvíjal žiadnu aktivitu, ktorá by smerovala k uspokojovaniu potrieb jeho dieťaťa iným spôsobom. Okrem toho, vo veci nebol produkovaný žiaden dôkaz, ktorý by nasvedčoval tomu, že sa obžalovaný snažil nájsť si prácu alebo ľubovoľný iný zdroj pravidelného príjmu, z ktorého by aspoň čiastočne plnil vyživovaciu povinnosť, ďalej nevyvíjal žiadnu činnosť nasvedčujúcu jeho záujmu riešiť situáciu ohľadne jeho vyživovacej povinnosti, napríklad nepožiadal súd o zníženie vyživovacej povinnosti z dôvodu, že mu aktuálna finančná situácia neumožňuje platiť výživné v súdom určenej výške. Súd tak jednak nemal dôvod pochybovať o období neplnenia vyživovacej povinnosti a keďže obžalovaný nepredložil žiaden doklad o splnení si tejto povinnosti, pre súd zostala nespochybnená i výška zanedbaného výživného, ktorú ustálil na obdobie začínajúce od 01.06.2010 až ku dňu vyhlásenia rozsudku v predmetnej veci, teda do 24.10.2012.

Obžalovaný bol navyiac písomne súdom upozornený na ustanovenie § 86 Trestného zákona o účinnej ľútosti, kedy by v dôsledku dodatočného splnenia vyživovacej povinnosti mohlo prísť k zániku trestnosti činu, samozrejme za predpokladu, že neprišlo k trvale nepriaznivým následkom v dôsledku riadneho neplnenia tejto povinnosti. Avšak, túto možnosť obžalovaný nevyužil, hoci už skôr sa vyjadril, že by chcel dlh na výživnom zaplatiť do konca júla 2012. Keďže sa tak evidentne nestalo, z uvedeného dôvodu súd nemal žiadnu záruku, že po prípadnom odročení hlavného pojednávania na účely poskytnutia

lehoty obžalovanému na dodatočné splnenie si zanedbanej vyživovacej povinnosti, by obžalovaný toto ustanovenie využil.

Z vyššie uvedeného je teda celkom zrejmé, že obžalovaný je rodičom len de iure, pretože dieťa evidentne splnil a je zapísaný v rodnom liste ako jeho biologický otec. De facto však ide o osobu, ktorá si neuvedomila a naďalej neuvedomuje, že dieťa má svoje základné životné potreby, ktoré je nevyhnutné zabezpečovať a uspokojovať, a to každým z rodičov (ak žijú), nielen tým z nich, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Obžalovaný nielenže neplatí riadne a načas výživné, teda neprispieva finančnými prostriedkami, ale ani žiadnym iným spôsobom sa nepodieľa na výžive a výchove dieťaťa. Tento postoj ako aj dĺžka obdobia, v ktorom sa takto správa, podstatným spôsobom zvyšuje závažnosť jeho konania, nakoľko nielen porušuje záujem chránený trestným zákonom, ale nezaujmom o svoje vlastné dieťa vyvoláva absolútne nežiaduci stav, ktorý na samotnú výživu, ale tiež výchovu dieťaťa môže mať podstatne horší vplyv a teda vyvolať podstatne horšie následky, než aké vyplývajú len zo samotného neposkytnutia peňazí - výživného.

Zo všetkých týchto dôvodov súd uznal obžalovaného za vinného zo spáchaného skutku tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, vrátane jeho správnej právnej kvalifikácie, ktorú doplnil o ustanovenie § 138 písmeno b) Trestného zákona na účely špecifikácie závažnejšieho spôsobu konania.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného poriadku, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a a možnosť jeho nápravy.

Z poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 Trestného zákona súd prihliadol na okolnosť uvedenú od písmenom j), teda že obžalovaný viedol pred spáchaním skutku riadny život a z prirážajúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona súd u obžalovaného žiadnu nezistil.

Z hľadiska zavinenia vyhodnotil súd konanie obžalovaného podľa § 16 písmeno a) Trestného zákona, teda že konal vo vedomej nedbanlivosti, kedy vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie či ohrozenie nespôsobí. V danom prípade nebolo možné usudzovať na úmyselné zavinenie obžalovaného podľa § 15 Trestného zákona, pretože z dokazovania vyplynulo, že obžalovaný v kritickom období nemal žiadny príjem, bol bez zamestnania a plnil svoju vyživovaciu povinnosť aj na ďalšie, iné dieťa, tiež pod hrozbou trestnoprávneho postihu. Okrem toho, sám sa vyjadril, že dlh na výživnom uhradiť chce, ale potrebuje zohnať peniaze.

Berúc do úvahy okolnosti uvedené v § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného zákona ako aj všetky okolnosti prípadu, dospel súd k záveru, že tak v oblasti generálnej ako aj individuálnej prevencie bude v prejednávanej veci účel trestu dosiahnutý uložením trestu odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, teda pri samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, ktorého výkon bude možné s použitím § 49 odsek 1 písmeno a) Q. zákona podmienene odložiť a to na skúšobnú dobu troch rokov, kedy bude obžalovaný povinný dlh na výživnom zaplatiť podľa svojich schopností a možností.

V súvislosti s ustálením výšky zanedbaného výživného rozhodol súd s poukazom na vykonané dokazovanie tak, že za preukázané obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti vznikol obžalovanému dlh na výživnom k rukám matky nasledovne:

za obdobie od 01.06.2010 do 24.10.2012 (100 eur/mesačne): 2.900 eur za celkovo 28 po sebe neprerušene idúcich kalendárnych mesiacov až do vyhlásenia rozsudku, a to vrátane, respektíve počnúc mesiacom jún 2010 (keďže povinnosť platiť výživné sa viaže na najneskôr pätnásty deň príslušného mesiaca) až po október 2012 vrátane, respektíve končiac týmto mesiacom, pretože už najneskôr 15. októbra 2012 mal vopred uhradiť výživné za tento mesiac k rukám matky.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

Odvolanie má odkladný účinok.

Právo podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.